

سیمای کشاورزی شهرستان چادگان

مقدمه :

شهرستان چادگان منطقه ای خوش آب و هوا با فاصله تقریبی ۱۳۰ کیلومتری غرب مرکز استان به مختصات ۵۰ درجه و ۱۳ دقیقه تا ۵۰ درجه و ۵۱ دقیقه طول شرقی و ۳۲ درجه و ۳۲ دقیقه تا ۳۲ درجه و ۵۸ دقیقه عرض شمالی و با مساحت ۷۵/۱۰۷۹ کیلومتر مربع از سمت شمال و شرق با شهرستان تیران و کرون، از سمت شمال غرب با شهرستان فریدن، از سمت غرب با شهرستان فریدونشهر و از سمت جنوب با استان چهارمحال بختیاری هم مرز می باشد. جمعیت این شهرستان طبق آخرین آمار مربوط به سال ۱۳۸۶ می باشد ۴۰۱۰۰ نفر بوده که با احتساب جمعیت سربار تا ۶۰۰۰۰ نفر متغیر است. این شهرستان دارای دو بخش، ۴ دهستان، دوشهرو ۸۴ روستا می باشد میانگین بارش سالیانه حدود ۳۰۰ میلی متر، تعداد روزهای یخبندان در سال ۱۵۲ روز، ارتفاع از سطح دریا از ۱۸۵۰ متر شروع و تا ۳۶۰۰ متر بوده، آب و هوای منطقه معتدل تا سرد و اقلیم نیمه خشک، حداکثر دما در تابستان حدود ۳۷ درجه و حداقل برودت در زمستان در پاره ای از اوقات به ۳۰ درجه سانتیگراد زیر صفر می رسد و جزء مناطق بیلاقی کشور به عنوان اقامتگاه بهاره و تابستانه عشایر به حساب می آید. آب، این موهبت الهی با عبور حدود ۶۰ کیلومتر در شهرستان چادگان و رود آبهای ورودی رودخانه زاینده رود تا سد جلوه های طبیعی خاص و بی نظیر گردشگری را بوجود آورده بطوریکه بسیاری از روستاها در مسیر از مناظر دیدنی و زیبا برخوردار می باشد، مناطق بکر مراتع طبیعی و مناطق سکونت عشایر چادر نشین بختیاری نیز یکی از بخش های دیدنی می باشد به همین جهت این شهرستان یکی از مناطق توریستی و کشاورزی به حساب می آید. همچنین وجود مجتمع های ویلایی مختلف در ساحل زاینده رود از جمله دهکده تفریحی عمران زاینده رود، موقعیت و جلوه های زیبایی را برای گردشگران بوجود آورده است. از سایر نقاط دیدنی می توان به بقاع متبرکه از جمله امامزاده عبدالله زید حسنی (پدر حضرت عبدالعظیم حسنی) و پل تاریخی روستای اورگان بر روی زاینده رود اشاره نمود. اقتصاد شهرستان بلحاظ استعدادهای ذاتی بیشتر بر پایه کشاورزی و دامداری استوار است، وجود زمین های مرغوب کشاورزی و عدم امکان استفاده از آب دریاچه سد زاینده رود، مانع از گسترش بخش کشاورزی شده است، با این وصف پتانسیل های بالفعل و بالقوه زیادی در زیربخش های توسعه شیلات، باغات، گیاهان دارویی، دامداری و صنایع تبدیلی وجود دارد.

مهمترین تولید زراعی: گندم- سیب زمینی، جو، یونجه، اسپرس عدس ،

باغی: هلو، بادام و گردو

مهمترین تولیدات دام و طیور و آبزیان: گوشت قرمز - گوشت سفید - تخم مرغ - عسل - شیر

واحد های کشاورزی شاخص مزارع تکثیر بذر سیب زمینی کلاس دار

از دیگر فعالیت های این مدیریت همکاری در طرح های اقتصاد مقاومتی میباشد

زراعت

افزایش کمی و کیفی تولیدات زراعی، رسیدن به توسعه و تولید پایدار، استفاده بهینه از منابع و عوامل تولید و اجرای مدیریت اصولی مزرعه، جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات و آمار به منظور انجام برنامه ریزی های لازم مربوط به توسعه سطح زیر کشت محصولات و افزایش میزان تولید در واحد سطح، شناسائی و تعیین نیازهای تحقیقاتی و اولویت های امور زراعی، تهیه طرح جامع کشت محصولات زراعی، نظارت بر اجرای پروژه های زراعی و تهیه گزارش پیشرفت عملیات، هدایت، تشویق و حمایت از سرمایه گذاران از جمله وظایف بخش زراعت می باشد. میزان سطح اراضی زراعی آبی و دیم شهرستان ۳۳۰۰۰ هکتار با میزان تولید ۲۳۳۲۰۰ تن و بیش از ۲۷ نوع محصول زراعی در این شهرستان کشت می شود. غلات، سیب زمینی و حبوبات از مهمترین محصولات زراعی می باشند

عنوان	سطح به هکتار	تولید (تن)	میزان اشتغال (نفر)
گندم آبی	۲۵۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰
گندم دیم	۴۵۰۰	۴۵۰۰	۱۵۰۰
جو آبی	۱۲۰۰	۴۸۰۰	۶۰۰
جو دیم	۳۵۰۰	۳۰۰۰	۱۱۰۰
ذرت	۲۳۰	۱۵۰۰۰	۲۰۰
یونجه	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۰۰۰
کلزا	۴۲	۷۰	۴۰
خیار	۴۵۰	۱۱۲۵۰	۱۵۰۰
لوبیا سبز	۱۵۰	۱۶۵۰	۵۰۰
سیب زمینی	۲۱۰۰	۶۳۰۰۰	۱۷۰۰
لوبیا	۴۵۰	۱۳۵۰	۳۰۰
عدس و نخود	۳۶۰	۱۴۴	۱۰۰

زراعت

محصول زراعی شاخص شهرستان				
۳۵۰۰	۱۴۵۰۰	۷۰۰۰	گندم	
۱۷۰۰	۷۸۰۰	۴۷۰۰	جو	
۱۷۰۰	۶۳۰۰۰	۲۱۰۰	سیب زمینی	
۱۲۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	علوفه	
۲۰۰۰	۱۲۹۰۰	۶۰۰	صیفی جات	

برای افزایش راندمان و بهره وری در تولیدات زراعی در سالهای گذشته اقدامات ذیل انجام گردیده است:

- ۱- استفاده از بذور اصلاح شده
- ۲- مدیریت صحیح مزارع شامل مدیریت مراحل کاشت، داشت و برداشت از طریق بکارگیری مهندسین ناظر.
- ۳- اجرای طرح کشاورزی حفاظتی
- ۴- اصلاح روش های آبیاری
- ۵- سرکشی مداوم مسولین پهنه در شهرستان و سرکشی به مزارع
- ۶- توزیع کود شیمیایی بین کشاورزان توسط کارگزاران شهرستان
- ۷- توزیع ۲۸۰ تن بذر گندم گواهی شده در شهرستان

برنامه های توسعه ای بخش زراعت شهرستان

- ۱- توسعه و ترویج کشاورزی حفاظتی برای اکثر محصولات زراعی
- ۲- تلاش و برنامه ریزی در جهت تولید محصولات سالم زراعی با بکارگیری روش های تلفیقی کنترل آفات و بیماریها

۳- اجرای تناوب چند ساله در مزارع

۴- تهیه الگوی کشت مناسب

۵- توسعه کشت کلزا

۶- اجرای طرح های تحقیقاتی ..برای شناسایی ، انتخاب و معرفی ارقام جدید محصولات مختلف در منطقه

باغبانی :

از وظائف این مدیریت می توان پایش مداوم وضعیت سطح و تولید محصولات باغی تولیدی در حوزه تحت پوشش اینج از باغات، گلخانه ها، واحدهای تولیدی قارچ خوراکی و گیاهان دارویی و بررسی مسائل مربوط به احداث واحدهای تولیدی اینج از گلخانه، قارچ ، گیاهان دارویی و هماهنگی و همکاری بین بخشی مثل ترویج، حفظ نباتات ، آب و خاک و سایر واحد های مربوطه ، هماهنگی کامل بامدیریت های جهاد کشاورزی شهرستان ها و ستاد سازمان در انجام وظایف محوله در همین رابطه ، می توان آمار کلی این واحد را به شرح ذیل در سال ۹۴-۹۵ ارائه نمود .

ردیف	عنوان	سطح (هکتار)	عملکرد
۱	گلخانه گل شاخه بریده	۰.۵	۲۵۰۰۰
۲	گلخانه سبزی و صیفی	۰.۳	۷۰ تن
۳	گلخانه گلهای زینتی	۰.۵	در این شهرستان بصورت نمایشگاهی در دهکده عمران زاینده رود واقع می باشد
۴	قارچ خوراکی	۰.۳	-

محصولات برتر شهرستان			
۱	بادام دیم	۵۶۰	۷۰۰-۱۰۰۰ کیلو گرم در هکتار
۲	بادام آبی	۴۸۸	۲.۵ تن
۳	هلو	۱۷۵	۱۰-۲۰ تن
۴	گردو	۱۷۳	۳ تن
۵	سیب	۱۰۱	۱۱ تن

با توجه به پیش بینی های انجام شده و مسئله کم آبی در شهرستان می توان افزایش سطح گلخانه در شهرستان و کشت گل محمدی, زعفران , گیاهان دارویی را در نظر گرفت البته در خواستها در این زمینه از طرف کشاورزان نیز این مسئله را تایید می کند .

از دیگر محصولات شهرستان :

گل محمدی ۵ هکتار و تولید ۱.۵ تا ۲ تن در هکتار . زعفران ۴ هکتار و تولید ۲.۵ کیلو گرم در هکتار . گیاهان دارویی ۲ هکتار که بسیار پراکنده و متنوع به تناسب سال می باشد .

با توجه به تنوع محصول این شهرستان تاریخ برداشت را می توان به قرار ذیل اعلام نمود

تاریخ برداشت محصولات باغی شهرستان چادگان

ردیف	محصول	رقم	تاریخ شروع برداشت
1	آلبالو	بومی	تیر
		مجاری	تیر
		گیسی	تیر
2	آلو	بومی	تیر
		برقانی	تیر
		پائیزه	اواخر آبان به بعد
۳	انگور	عسگری	شهریور
		کشمشی	شهریور
		سیاه موزی	شهریور
۴	بادام آبی	مامائی	اوائل شهریور تا اواسط شهریور
		پوست کاغذی	اواسط شهریور تا اواسط مهر
		ربیع	اواسط شهریور تا اواخر شهریور
		شاهرودی	اواسط شهریور تا اوائل مهر
۵	بادام دیم	تلخه	اواخر مرداد تا اوائل شهریور
		مامائی	اواخر مرداد تا اوائل شهریور
۶	زرد آلو	آصفی	تیر
		بومی	تیر
		نوری	تیر

۷	زعفران	اواسط آبان تا اواخر آبان
8	سیب	گلاب
		تیر
		سلطانی
		اواسط مهر
		اوائل مهر تا اواخر مهر
9	گردو	گلدن دلینز
		اواخر مهر
		بو می
		اواخر شهریور
10	گل محمدی	کاغذی
		مهر
		سوزنی
11	گیلاس	تخم مرغی
		مهر
12	هلو و شلیل و شفتالو	اواخر اردیبهشت تا اوایل خرداد
		سیاه
		تیر
12	هلو و شلیل و شفتالو	قرمز
		تیر
		تیر
12	هلو و شلیل و شفتالو	زعفرانی
		اواسط تیر تا اواسط مرداد
		فخری
		اواخر تیر تا اواسط مرداد
		اواسط شهریور
		قرمز

با توجه به پهنه های موجود در شهرستان فعالیت های انجام شده جهت ارتقاء سطح دانش باغداران در زمینه باغبانی به شرح ذیل می باشد.

۱- اجرای کلاس های مختلف در مناطق باغداری شهرستان اتم از دیم و آبی در رابطه با مسائل مختلف باغبانی

۲- آموزش سرمزرعه یا IPM با استفاده از کارشناسان مجرب سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان و شهرستان

۳- توزیع تله های فرمونی بین باغداران از طریق واحد حفظ نباتات

۴- ترویج استفاده از کودهای بیولوژیک

۵- ترویج کاشت محصولات با نیاز آبی کمتر بجای درختان با نیاز آبی بالا مثل گل محمدی و زعفران در راستای سیاستهای اقتصاد مقاومتی با همکاری سپاه

برنامه های آینده این واحد

- ۱- ترویج کشت گیاهان با نیاز آبی کمتر در منطقه ۲- ترویج تبدیل باغات قدیمی مخلوط به تک محصول ۳- ترویج و توسعه واریته های جدید پاکوتاه پربازده در منطقه بجای واریته های قدیمی ۴- ترغیب کشاورزان به استفاده از محصولات بیولوژیک و کودهای نانو ۵- ترویج استفاده از وسائل مکانیزه در نگهداری و توسعه باغات ۶- توصیه به افزایش سطح بیمه باغات

مشکلات موجود بخش باغبانی:

۱. طولانی بودن و وجود سرمای دیررس در منطقه
۲. بنیه ضعیف مالی کشاورزان منطقه
۳. وجود آهک و لایه هارد پن (لایه سخت) در زمینهای منطقه بعنوان بک عامل محدود کننده در توسعه باغات
۴. عدم وجود نهالستان در منطقه که با این شرایط سازگار باشد و کشاورزان را مجبور به آوردن نهاده های باغی از دیگر شهرستانها می کند که باعث شده تلفات نهال در این منطقه زیاد شود
۵. بعلت عدم همکاری مناسب بانک با سرمایه گذاران در زمینه گلخانه باعث دل سردی در این زمینه و عدم پیشرفت گلخانه ها در این منطقه شده است .

پیشنهادات:

۱. ایجاد صنایع تبدیلی مناسب جهت بالا بردن سطح درآمدی باغداران و کشاورزان منطقه .
  ۲. ترویج ارقام جدید پر محصول و با پتانسیل بالای تولید.
  ۳. شناسایی و معرفی گونه های سازگار با منطقه.
  ۴. ایجاد باغات الگویی جهت ترویج ارقام مناسب و انجام مکانیزاسیون مناسب باغات .
  ۵. همکاری بیشتر با باغداران جهت افزایش سطح آبیاری قطره ای در باغات .
- در این منطقه با توجه به مساعد بودن آب و خاک آن و میانگین دمای آن در سال می توان روی محصولات باغی مانند بادام , گردو , سیب , هلو , گل محمدی , زعفران و گیاهان دارویی بومی این منطقه که متقاضیان زیادی در بازار داشته و حتی در برخی از موارد درآمد مناسبی نیز به کشاورزان می رساند استفاده نمود .در بخش گلخانه ها نیز بهترین منطقه جهت تولید گلهای زینتی و شاخه بریده و تولید قارچ خوراکی می باشد.

آفات و بیماری های مهم باغات در شهرستان:

بیماری های مهم	آفات مهم	محصول
لکه آجری- سفیدک سطحی	زنبور مغزخوار.شپشک - شته	بادام
آنتراکنوز	شته گالزا- کرم مغز خوار- سوسک برگخوار - سوسک چوب خوار	گردو
کمبودها	کرم سیب- شپشک واوی سیب	سیب
کمبودها	شته - کرم میوه	به
سفیدک حقیقی و کاذب	کرم خوشه خوار	انگور
لب شتری- سفیدک سطحی	شته- کرم میوه	هلو
گموز	شته- کرم میوه	زردآلو
کمبودها	شته گالزا- سوسک چوب خوار، پوست خوار و برگخوار	درختان غیر مثمر
انواع سفیدک	شته- تریپس- کنه	گلخانه ها
سفیدک	شته ساقه خوار	کل رز

در سال جاری بطور بسیار عجیبی کرم ابریشم باف ناجور در باغات دیم و سپس در باغات آبی شهرستان شایع گردید که به نوعی طغیان را نشان داده و مبارزه عمومی را می طلبد که با هوشیاری واحدهای مربوطه در این مدیریت ، بموقع کنترل گردید و از خسارت بیشتر آن به باغات جلوگیری بعمل آمد .

علف های هرز رایج در باغات شهرستان

علفهای هرز شاخص در باغات می توان به کاسنی، بارهنگ، مرغ، تلخه، سس، فرفیون، خلر، قیاق و یونجه وحشی اشاره کرد. خسارت سس و گل جالیز در برخی از باغات خسارتی در حد متوسط را ایجاد می نماید. رایج ترین شیوه دفع علف هرز مبارزه مکانیکی می باشد. استفاده از سموم شیمیایی در مبارزه با علف هرز باغات رواج کمتری دارد. در بحث مبارزه با آفت و بیماری هیچ مورد قرنطینه ای در منطقه گزارش نگردیده

حفظ نباتات:

۱. برنامه ریزی جهت پایش مستمر منابع گیاهی منطقه در برابر تهدید آفات ، بیماریها و علفهای هرز و شرایط پیشگیری از ورود آفات و بیماریهای غیر بومی گیاهی از مناطق همجوار .
۲. انجام برنامه ریزیهای لازم جهت مبارزه تلفیقی با آفات و بیماریها .
۳. تشخیص زمان و شرایط پیشگیری و مبارزه با آفات گیاهی
۴. اطلاع رسانی و انجام اقدامات لازم در خصوص آگاه نمودن کشاورزان و جلب مشارکتهای عمومی جهت مبارزه با آفات و بیماریهای گیاهی با هماهنگی مدیریت ترویج کشاورزی .
۵. برآورد سموم و ادوات مورد نیاز جهت انجام عملیات مبارزه با آفات و بیماریها و انجام پیگیری لازم در جهت تهیه ، تامین و توزیع آنها .
۶. برنامه ریزی جهت جایگزینی انواع روشهای مبارزه غیرشیمیائی و زمینه سازی جهت اقدامات مربوطه
۷. نظارت مستمر بر عملکرد توزیع کنندگان سموم آزمونهای کاربری سموم و صدور مجوزهای لازم .

۸. هماهنگی با واحد صدور پروانه ها و جوازها جهت بررسی صلاحیت و شرایط فنی متقاضیان عاملیت توزیع سموم و سایر مواد بیولوژیک مبارزه گیاهی
۹. راهنمایی کشاورزان و باغداران در مبارزه با آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز با تاکید بر استفاده از روشهای غیر شیمیائی و حفظ محیط زیست.
۱۰. همکاری با واحد آموزش و ترویج در راهنمایی و آموزش کشاورزان و زارعین در خصوص نحوه استفاده صحیح از دستگاهها و سیستمهای سمپاشی.
۱۱. همکاری با واحد آموزش و ترویج در تهیه و چاپ نشریات، آگهی ها و پوستره های مناسب جهت استفاده کشاورزان و باغداران.
- ۱۲- تهیه دستورالعمل های فنی در زمینه مبارزه با آفات و امراض و بیماریهای عمومی و خصوصی.

عنوان	کلینیک گیاهپزشکی	انسکتاریوم	فروشگاههای سموم	شرکت های ضد عفونی بذر
تعداد	۰	۰	۷	۰

مهمترین آفات و بیماریهای موجود در شهرستان :

نوع محصول	آفات	بیماریها	فیزیولوژیک
بادام	زنبور مغز خوار کرم ساقه خوار بادام-شپشک ها-کرم ابریشم باف ناجور	لکه آجری بادام	کمبودها
گردو	کرم خراط	شانکر های باکتریایی	"
هسته داران	کرم آلو- سرشاخه خوار هلو	شانکرهای باکتریایی-سفیدک ها	"
دانه داران	کرم سیب-شپشک ها-لیسه سیب	شانکر های باکتریایی-سفیدک ها	"

نوع محصول	آفات	بیماریها	فیزیولوژیک
گندم	سن گندم-تریپس-شته روسی- ملخ- سوسک قهوه ای گندم	زنگ زرد-سیاهک ها-فوزاریوم ها	کمبودها
جو	سن گندم-تریپس-شته روسی- ملخ- سوسک قهوه ای گندم	زنگ زرد-سیاهک ها-فوزاریوم ها	"
یونجه	سرخورطومی یونجه	سفیدک ها	"

نوع محصول	آفات	بیماریها	فیزیولوژیک
سیب زمینی	بید سیب زمینی-کرم مفتولی	فوزاریوم- پوسیدگی ریشه- آلترناریا	کمبودها
لوبیا	کنه خاکی- کرم های طوقه بر	شانکر	"
صیفی	شته - کنه	پوسیدگی ریشه و طوقه	"

علف های هرز رایج در باغات شهرستان

علفهای هرز شاخص در باغات می توان به کاسنی، بارهنگ، مرق، تلخه، سس، فرفیون، خلر، قیاق و یونجه وحشی اشاره کرد. خسارت سس و گل جالیز در برخی از باغات خسارتی در حد متوسط را ایجاد می نماید. رایج ترین شیوه دفع علف هرز مبارزه مکانیکی می باشد. استفاده از سموم شیمیایی در مبارزه با علف هرز باغات رواج کمتری دارد. در بحث مبارزه با آفت و بیماری هیچ مورد قرنطینه ای در منطقه گزارش نگردیده .

با توجه به پهنه های موجود در شهرستان فعالیتهای انجام شده جهت ارتقاء سطح دانش کشاورزان در زمینه حفظ نباتات به شرح ذیل می باشد.

۱- اجرای کلاسهای مختلف آموزش مبارزه با آفات و بیماریها شهرستان در رابطه با حفظ نباتات

۲- آموزش سرمرعه یا IPM با استفاده از کارشناسان مجرب سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان و شهرستان

۳- توزیع تله های فرمونی بین باغداران از طریق واحد حفظ نباتات

۴- ترویج استفاده از کودهای بیولوژیک

برنامه های آینده این واحد

۱- ترویج مبارزات غیر شیمیایی و کاهش مقدار مصرف سموم و کودهای شیمیایی ۲- ترویج تبدیل باغات قدیمی مخلوط به تک محصول ۳- ترویج و توسعه واریته

های جدید مقاوم پربازده در منطقه بجای واریته های حساس ۴- ترغیب کشاورزان به استفاده از محصولات و مبارزات غیر شیمیایی و بیولوژیک و کودهای نانو ۵-

ترویج استفاده از وسائل مکانیزه در نگهداری و توسعه باغات ۶- ترویج اطلاعات کشاورزی و افزایش سطح آگاهی کشاورزان

مشکلات موجود بخش حفظ نباتات:

۶. طولانی بودن و وجود سرمای دیررس در منطقه

۷. بنیه ضعیف مالی کشاورزان منطقه

۸. کمبود بودجه در زمینه اشاعه مبارزات غیر شیمیایی و فرهنگ سازی در بین کشاورزان
۹. نبود دستگاههای اندازه گیری باقیمانده سموم در روی محصولات
۱۰. کمبود امکانات برای کارشناسان حفظ نباتات جهت بررسی و ردیابی آفات و بیماریها و اعمال کنترل به موقع
۱۱. وجود آهک و لایه هارد پن (لایه سخت) در زمینهای منطقه بعنوان یک عامل محدود کننده در توسعه باغات
۱۲. عدم وجود نهالستان در منطقه که با این شرایط سازگار باشد و کشاورزان را مجبور به آوردن نهاده های باغی از دیگر شهرستانها می کند که باعث شده تلفات نهال در این منطقه زیاد شود
۱۳. ...

پیشنهادات:

۶. کمک به افزایش سطح آگاهی و درآمدی باغداران و کشاورزان منطقه .
۷. ترویج اطلاعات حفظ نباتات از طریق رسانه ها و جراید
۸. ترویج ارقام جدید پر محصول و با پتانسیل بالای تولید و مقاوم به آفات و بیماریها
۹. شناسایی و معرفی گونه های سازگار با منطقه.
۱۰. ایجاد باغات و مزارع الگویی جهت ترویج ارقام مناسب و انجام مکانیزاسیون مناسب باغات .
۱۱. افزایش امکانات و بودجه جهت توسعه مبارزات غیر شیمیایی و کاهش مصرف سموم

در این منطقه با توجه به مساعد بودن آب و خاک آن و میانگین دمای آن در سال می توان روی محصولات باغی مانند بادام , گردو , سیب , هلو , گل محمدی , زعفران و گیاهان دارویی بومی این منطقه که متقاضیان زیادی در بازار داشته و حتی در برخی از موارد درآمد مناسبی نیز به کشاورزان می رساند استفاده نمود. در بخش گلخانه ها نیز بهترین منطقه جهت تولید گلهای زینتی و شاخه بریده و تولید قارچ خوراکی می باشد.

در سال جاری بطور بسیار عجیبی کرم ابریشم باف ناجور در باغات دیم و سپس در باغات آبی شهرستان شایع گردید که به نوعی طغیان را نشان داده و مبارزه عمومی را می طلبیده که با هوشیاری واحدهای مربوطه در این مدیریت بموقع کنترل گردید و از خسارت بیشتر آن به باغات جلوگیری بعمل آمد .

امور دام

سرعت توسعه و تولید مواد غذایی بخصوص پروتئین هماهنگ با روند افزایش جمعیت بوده است بشر با استفاده از امکانات و استعداد های موجود همواره در صدد یافتن منابع جدید تولید مواد غذایی می باشد در این راستا شناخت منابع تولید شیر، گوشت، توسعه و پرورش طیور آبزیان، نوسازی و بهسازی جایگاه های دامی و حمایت از سرمایه گذاری اصلاح نژاد در جهت افزایش بهره وری از جمله وظایف امور دام می باشد

آمار دام سبک و سنگین و میزان محصولات تولیدی شهرستان چادگان سال زراعی ۹۴-۹۳

نام طرح	تعداد	صنعتی	نیمه صنعتی	سنتی	تولید سالانه شیر (تن)	تولید سالانه گوشت (تن)
گاو و گوساله شیری	۱۴۸۰۰	۵۵۰	۳۲۶۵	۱۰۹۸۵	۱۰۸۰۰	-
گوسفند و بز	۱۸۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	۶۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰	۱۰	۱۴۶۰
تعداد واحدهای گاو شیری	۴۵۰۰	۱۲	۳۳	۴۴۵۵	-	-
تعداد گوساله پرواری	۱۸۰۰	۳۰۰	۵۰۰	۱۰۰۰	-	۱۵۰۰
تعداد واحدهای گوسفنداری	۴۸۵۰	۵۰	۳۰۰	۴۵۰۰	-	-

دربخش دام: دارای تعاونی دامداران فعال و کارآمد که یکی از شاخص ترین اقدامات آنها پیگیری احداث کارگاه فراوری لبنیات واقع در شهرک صنعتی چادگان می باشد

جهت افزایش بهره وری در تولیدات دامی در سالهای گذشته اقدامات ذیل انجام گرفته:

توزیع یارانه خرید علوفه - یارانه شیر - ایجاد بسترهای لازم جهت توسعه واحدهای دامی با پرداخت تسهیلات بانکی

در بخش خدمات مشاوره ای و مهندسی (بخش خصوصی): فعالیت دوشرکت خدمات مشاوره ای در سطح شهرستان

میزان تولیدات طیور و زنبور عسل :

عنوان	تعداد واحد	ظرفیت	میزان تولید سلیمان	ارزش تولیدات (میلیون ریال)	میزان اشتغال زایی (نفر)
مرغ گوشتی	۱۱	۴۴۰۰۰۰ قطعه	۶۸۰ تن	۳۴۰۰۰	۴۰
مرغ مادر گوشتی	۳	۱۵۰۰۰۰ قطعه	۳۵۰۰۰۰۰ قطعه	۳۵۰۰۰	۴۰
زنبور عسل	۴۰	۳۰۰۰ کندو	۳۲ تن	۶۴۰۰	۵۰

در زیربخش طیور با توجه به شرایط مساعد آب و هوایی امکان توسعه و سرمایه گذاری واحدهای طیور با توجه به سیاستهای وزارت جهاد کشاورزی مهیا می باشد.

در بخش زنبور عسل این شهرستان با توجه به داشتن مراتع مساعد و کشت گیاهان متعدد امکان گسترش و ایجاد اشتغال بسیار مهیا میباشد.

ضمناً در سطح شهرستان شرکت تعاونی زنبورداران تاسیس گردیده که در امر صدور مجوز اسکان و ارائه خدمات به زنبورداران فعالیت می نماید.

میزان تولیدات شیلات و آبیان:

نام طرح	تعداد واحد	میزان تولید سالیانه	میزان اشتغال (نفر)
مزرعه پرورش ماهی سردابی	۱	۱۰۰ تن	۵
پرورش ماهی سردابی در استخرهای دو منظوره	۱۶	۶۵ تن	۱۶
تولیدات بچه ماهیان سردابی	۱	۱۵۰۰۰۰۰ قطعه	۲

در بخش پرورش کپور ماهیان در منابع آبی باتوجه به وجود دریاچه سد زاینده رود در مساحتی بالغ بر ۴۸ کیلومتر مترمربع و رهاسازی بچه ماهی در سنوات پیشین و تکثیر صورت گرفته به صورت طبیعی امکان برداشت توسط صیادان به میزان ۵۰۰ تن در سال رادارامی باشد لازم به ذکر است در این راستا سه شرکت صید و صیادی با تعداد ۳۰۰ نفر عضو فعالیت مینمایند.

اداره امور اراضی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان چادگان

مقدمه

زمین و خاک به عنوان مهمترین عنصر حفظ حیات انسان و جایگاه رشد گیاهان ، نعمتی الهی است که به امانت به انسان سپرده شده است تا با بهره برداری و حفاظت از آن دوام نسل خویش را تضمین نماید. از این رو مهمترین هدف جهاد کشاورزی یعنی امنیت غذایی مستلزم تداوم بهره برداری از اراضی زراعی و باغی است. در جهت جلوگیری از تخریب و تغییر کاربرهای غیر ضروری نسبت به اجرای قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی اقدام گردد.

اهم وظایف اداره امور اراضی شهرستان

- ۱- اجرای قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی و جلوگیری از تخریب و تغییر کاربرهای غیر مجاز و غیر ضروری
- ۲- تعیین تکلیف ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و اجرای قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی و اقتصادی
- ۳- تشکیل و تکمیل و ارسال پرونده های موضوع تبصره ۱ و ۴ ماده ۱ بر اساس ضوابط و مقررات قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی
- ۴- تشکیل و تکمیل و ارسال پرونده های واگذاری اراضی ملی به متقاضیان در غالب طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی
- ۵- بازدید و نظارت بر مجوزها و موافقت نامه های صادر شده تبصره ۱ و ۴ ماده ۱
- ۶- بازدید و نظارت بر اراضی ملی واگذار شده
- ۷- اجرای امور باقیمانده قانون اصلاحات ارضی و صدور سند های اصلاحات ارضی
- ۸- اجرای قانون رفع تداخلات اراضی و برگزاری جلسات کارگروه شهرستانی

آمار و اقدامات اداره امور اراضی شهرستان :

ردیف	عنوان	میزان (هکتار)	ملاحظات
۱	موافقت نامه های تبصره ۱ ماده ۱	۳/۵	۱۰ مورد
۲	موافقت نامه های تبصره ۴ ماده ۱	۲/۸	۷ مورد
۳	واگذاری اراضی ملی - طرحهای کشاورزی	۰/۵	۱ مورد
۴	واگذاری اراضی ملی - طرحهای غیر کشاورزی	-	-
۵	تعیین تکلیف ثبتی اراضی	۸۵۰	۴۱ مورد
۶	انجام امور باقیمانده اصلاحات ارضی	۱۳۵	۱۴ مورد
۷	جلوگیری از تغییر کاربریهای غیر مجاز و ابلاغ توقف عملیات	۲۰	۲۵ مورد
۸	طرح دعاوی تغییر کاربریهای غیر مجاز	۱۲	۱۸ مورد
۹	جلسات کارگروه رفع تداخلات	۱۳۰	۵ جلسه

نگاهی به آینده

- ۱- فرهنگ سازی و ایجاد انگیزه و روحیه حفاظت از اراضی کشاورزی با شیوه های مختلف اطلاع رسانی از جمله تشکیل کلاس های ترویجی جلوگیری از کاربری اراضی ، تهیه و توزیع برشور و نصب بنر
- ۲ - نقشه برداری و تهیه نقشه های کاداستر اراضی کشاورزی
- ۳ - ایجاد بانک اطلاعات و آمار
- ۴ - نظارت دقیقتر بر اراضی واگذاری و تغییر کاربریهای مجاز و مستند سازهای لازم و منطبق با مدارک و شواهد پرونده

مشکلات و مسائل مرتبط

- ۱- کمبود نیروی انسانی
- ۲- نداشتن خودروی گشت
- ۳- کمبود ملزومات اداری

توانمندیها

- ۱- تکریم ارباب رجوع
- ۲- ارائه خدمات در اسرع وقت و حداقل مراجعات

صنایع کشاورزی :

صنایع کشاورزی عامل ایجاد ارزش افزوده و جلوگیری از ضایع شدن محصولات و سرمایه های ملی است و نقش بسزایی در پایداری تولید دارد. اگر در منطقه ای صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی وجود داشته باشد تولید کننده هیچگاه با مشکل مواجه نمی گردد چرا که با تبدیل محصول به فراورده ضمن ایجاد ارزش افزوده نگرانی ضایع شدن محصول از بین خواهد رفت

زمینه ها و استعداد های شهرستان در زمینه صنایع تبدیلی

- ۳- ایجاد سردخانه دو مداره نگهداری محصولات کشاورزی
- ۴- ایجاد کارگاه های فراوری محصولات باغبانی (بخش مرکزی)
- ۵- ایجاد کارگاه های جمع اوری و فراوری محصولات مرتعی و گیاهان دارویی
- ۶- ایجاد صنایع تبدیلی صیفی جات با توجه به میزان تولید در شهرستان (منطقه چنارود)
- ۷- ایجاد کارگاه های تولید کود های با منشاء مواد الی (کمپوست و ورمی کمپوست)
- ۸- کارگاه های تولید قارچ
- ۹- ایجاد کارخانه تولید دارو های گیاهی

ظرفیت های پیش بینی شده توسط استان جهت ایجاد در شهرستان

- ۱- فرآوری، انجماد، خشک کردن و بسته بندی انواع سبزیجات با اولویت سیب زمینی و پیاز با ظرفیت ۳۰۰۰ تن در سال
- ۲- ایجاد و توسعه سردخانه های دومداره (زیر صفر و بالای صفر) با ظرفیت ۵۰۰۰تن
- ۳- زیر ساخت های موجود در شهرستان جهت سرمایه گذاری در صنایع تبدیلی

۴- وجود شهرک صنعتی با تمام زیر ساختها در شهرستان

۵- تولید بالای محصولات کشاورزی در شهرستان

۶- وجود نیروی کار مطمئن و با همت در شهرستان

۷- وجود تنوع بالای انواع گیاهان مرتعی در مراتع شهرستان به عنوان مواد اولیه.

وضعیت مکانیزاسیون در شهرستان

در شهرستان چادگان وضعیت توسعه مکانیزاسیون در سالهای اخیر رشد نسبتاً خوبی داشته که رشد شاخصهای درجه و ضریب مکانیزاسیون در سالهای اخیر نشان دهنده عزم و اراده کشاورزان و مسئولین شهرستان در کاهش هزینه های تولید در کشاورزی و به حداکثر رساندن عملیات مکانیزه در اراضی کشاورزی است . شهرستان چادگان با داشتن اراضی نسبتاً وسیع زمینه خوبی را جهت پذیرش و توسعه ماشین های نوین داشته و از این حیث در زمره شهرستانهای پیشرو در استان اصفهان میباشد. از اینرو کارشناسان مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان با تهیه و محاسبه شاخص های مکانیزاسیون کشاورزی شهرستان (ضریب -درجه) سالیانه میزان رشد مکانیزاسیون و همچنین نقاط ضعف و قوت را در این زمینه شناسایی کرده و در برنامه ریزی های آتی مد نظر قرار میدهند. داشتن آماری جامع از تعداد ماشین های خودگردان و همچنین ادوات کاربردی در شهرستان از الزامات یک برنامه ریزی صحیح میباشد. این کار با جمع آوری اطلاعات و آمار تراکتورها و تعیین درجه و ضریب مکانیزاسیون در محصولات زراعی و باغی شهرستان میسر شده و به کارشناسان کمک میکند تا بتوانند با برنامه ریزی مدون به اهداف خود دست یابند. آموزش بخش دیگری از فرایند توسعه مکانیزاسیون است. که با بهره گیری از تجارب کارشناسان و کشاورزان نحوه استفاده بهینه و صحیح از ماشینها و ادوات به کشاورز آموزش داده میشود

ساماندهی تشکلهای مکانیزه و واحدهای ارائه دهنده خدمات مکانیزه کشاورزی از رسالتهای واحد مکانیزاسیون است که با تشکیل یک شرکت فعال در این زمینه که فارغ التحصیلان مکانیزاسیون کشاورزی شهرستان در آن مشغول فعالیت هستند این امر تحقق یافت.

با همکاری نیروی انتظامی شماره گذاری ۲۰۰ تراکتور با عمر کمتر از ۱۳ سال در شهرستان جهت ساماندهی ناوگان تراکتور در شهرستان انجام شد و هم اکنون نیز ثبت نام از متقاضیان ادامه دارد.

در زمینه خرید تراکتور و ادوات از طریق خط اعتباری مکانیزاسیون شناسایی و معرفی متقاضیان موثر به بانک کشاورزی جهت نوسازی و تجهیز کشاورزی مکانیزه از دیگر وظایف واحد مکانیزاسیون در شهرستان میباشد .

مسائل و مشکلات

مشکلات مالی در زمینه سهم آورده و همچنین تامین وثیقه بانکی برای تضمین وام خرید تراکتور و ادوات-

-آماده نبودن بعضی از زیرساختها و ملزومات در مزارع جهت بکارگیری روشهای نوین مکانیزه

نقاط قوت

اراضی وسیع و یکپارچه که در چند سال گذشته به سیستمهای آبیاری تحت فشار مجهز شده اند بستر مناسبی جهت پیشبرد اهداف توسعه ای مکانیزاسیون داشته است.

چشم انداز آینده

-افزایش تعداد شرکتهای ارائه دهنده خدمات مکانیزه (۳ شرکت) جهت پوشش کامل شهرستان

-توسعه بیشتر ادوات خاکورزی حفاظتی جهت حفظ حاصلخیزی خاک و حفاظت از منابع آب

-ایجاد مزارع الگویی کشت مکانیزه با بهره گیری از ماشینها و ادوات نوین

آمار و اطلاعات از وضعیت مکانیزاسیون در شهرستان

ردیف	عنوان	تعداد
۱	تراکتور	۱۰۵۹
۲	ادوات تهیه بستر	۱۲۰۷
۳	ماشینها و ادوات کاشت	۵۶۰
۴	ماشین ها و ادوات داشت	۴۰۰
۵	ماشینها و ادوات برداشت	۱۵۰۰

مقدار	شاخصای مکانیزاسیون
۲۹.۹ در صد	درجه مکانیزاسیون باغی
۶۶.۷۳ در صد	درجه مکانیزاسیون زراعی
۱.۰۲	ضریب مکانیزاسیون باغات
۲.۲	ضریب مکانیزاسیون زراعی باغی

سیمای شهرستان چادگان از نگاه منابع آبی و عملکرد

شهرستان چادگان با توجه به واقع شدن در مناطق کوهستانی غرب استان دارای متوسط بارندگی ۳۵۰ میلی متر در شرایط نرمال بوده است که حاصل آن وجود چشمه ساران فراوان و رودخانه ها و منابع آبی قابل توجه و زمینهای مستعد کشاورزی است بر همین اساس منابع آبی کشاورزی این شهرستان شامل چشمه ها و رودخانه ها و قنوت و چاه های عمیق و نیمه عمیق می باشد.

عبور رودخانه مهم و حیاتی زاینده رود بطول ۷۰ کیلومتر از این شهرستان و همچنین رودخانه های پلاسجان - فراموشجان - خرسانک ها و دولت آباد ها چهره زیبا و جذابی برای منطقه و فرصت هایی مناسب برای کشاورزی و تولید و گردشگری فراهم نموده است .

میزان آب استحصالی از منابع آبی شهرستان در بخش کشاورزی

در شرایط ترسالی (نرمال) ۲۵۰ میلیون متر مکعب آب بوده است که در سطح ۱۵ هزار هکتار از اراضی ۳۴ هزار هکتاری کشاورزی شهرستان را پوشش داده است به دلیل خشکسالیهای سالیان متوالی اخیر و کاهش ۶۰ درصدی میزان استحصال و بهره برداری اب برای امورات کشاورزی به میزان ۱۰۰ میلیون متر مکعب رسیده است اما بدلیل استفاده از سیستم های آبیاری نوین آبیاری تحت فشار (بارانی و قطره ای) و احیاء و مرمت و قنوت و احداث کانالهای آبیاری و استخر های ذخیره آب و کاهش تلفات آبی طی ۱۰ سال گذشته تاکنون علی رغم کاهش آبی شدید با افزایش راندمان آبیاری و بهره وری آب حداکثر کاهش سطح زیر کشت آبی به میزان ۱۲ هزار هکتار در حال حاضر می باشد.

عملکرد اداره امور فنی و زیربنایی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان چادگان از سال ۱۳۸۴ تا سال ۱۳۹۴

ردیف	عنوان طرح	تعداد	واحد	توضیحات
۱	آبیاری بارانی	۶۵۰۰	هکتار	
۲	آبیاری قطره ای	۵۰۰	هکتار	
۳	ایستگاه پمپاژ آب	۴	باب	
۴	احداث کانال بتنی	۱۵	کیلومتر	۸ نهر انتقال آب
۵	لوله گذاری و انتقال	۸	کیلومتر	۱۲ نهر انتقال آب
۶	احداث استخر ذخیره آب	۱۵	باب	
۷	بند های انحراف آب بتنی	۵	باب	
۸	بازسازی و مرمت قنوات	۱۲	رشته	

آمار و منابع آبی کشاورزی شهرستان چادگان

ردیف	عنوان	تعداد	واحد	فعال	غیر فعال	علت تعطیلی
۱	قنوات	۱۳۹	رشته	۳۰	۱۰۹	خشکسالی
۲	چاهها	۴۵۵	حلقه	۴۰۵	۵۰	خشکسالی و غیر مجاز
۳	چشمه ها	۴۰۰	دهنه	۱۵	۳۸۵	خشکسالی
۴	کانالهای منشعب از رودخانه ها	۶۶	مورد	۳۲	۳۴	خشکسالی
۵	ایستگاه های پمپاژ	۴	باب	۲	۲	عدم مجوز برق

اهم مسائل و مشکلات شهرستان چادگان در بخش کشاورزی

- 1- افزایش بهای نهاده های کشاورزی و عدم ثبات قیمت محصولات کشاورزی . از آنجایی که عمده محصول این شهرستان سیب زمینی است ،هیچگونه تضمینی جهت خرید آن وجود ندارد واغلب این محصول پس از ماهها توقف در انبار از بین می رود و بهره کشاورز فقط هزینه های کشت آن است.
- 2- افزایش بهای نهاده های دام و طیور و کاهش بهای فرآورده های مذکور .
- 3- عدم برخورداری کشاورزان از بیمه تامین اجتماعی .
- 4- تغییر کاربری زمینهای کشاورزی دربرخی از اراضی حاشیه رودخانه با صدور مجوز ساخت خانه کارگری ،که خود باعث خرد شدن اراضی نیز می شود .
- 5- با وجود خشکسالیهای متوالی و مصرف بی رویه آب چاههای کشاورزی ،آب چاههای مناطق بالا دست به سرعت پائین رفته و مشکلات زیادی را به بار آورده است .
- 6- مشکل تهیه وثیقه بانکی داخل شهرستان در زمینه احداث دامداری و مرغداری و...
- 7- عدم کفایت دستگاهها و ادوات کشاورزی با توجه به کوتاه بودن فصل زراعی .
- 8- خرد بودن اراضی کشاورزی و خرده مالکی و اختلافهای ملکی .
- 9- باتوجه به اینکه بهره برداری های شهرستان(در زمینه دامداری و...) به طور عمده خرد می باشد، بهره برداران نمی توانند از تسهیلات دولتی بهره مند باشند.
- ۱۰- نبود صنایع تبدیلی و تکمیلی در منطقه
- ۱۱- نبود مکانیزم بازاریابی و فروش در سیستم تولید و توزیع محصولات کشاورزی منطقه بدلیل دوری از مرکز استان
- ۱۲- کوچ نیروی موثر کار در بخش کشاورزی از منطقه بدلیل نابسامانی اقتصادی حوزه تولید کشاورزی ، در آمد پایین و خشکسالی های اخیر

فرصت ها

امکان ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی کوچک و بزرگ در منطقه و به تبع آن تولید ارزش افزوده بالا از تولیدات کشاورزی منطقه
مزیت و پتانسیل بالای منطقه جهت افزایش تولیدات حوزه دام و طیور با ایجاد واحدهای صنعتی و نیمه صنعتی
مزیت و پتانسیل بالای منطقه جهت تولید گیاهان دارویی
استفاده از روشهای مبارزه تلفیقی آفات و بیماریها و علفهای هرز.
شناسایی، اهلی کردن و کشت گیاهان خودرو مانند کرفس، کنگر و آویشن کوهی .
توریسم کشاورزی در فصول خاصی از سال با حضور عشایر در منطقه .
بکر بودن منطقه به لحاظ تراکم کم واحدهای تولیدی مرغداری و دیگر طیور و ماکیان وامکان احداث گاوداریهای صنعتی و نیمه صنعتی سود آور
امکان پیشرفت در اصلاح نژاد دام و بهبود مدیریت و جایگزینی دامهای برتر و اصیل و آمیخته بجای دامهای بومی و غیر مناسب .
افزایش کارایی و راندمان مصرف آب در منطقه .
امکان تغییر الگوی کشت با توجه به کم آبی منطقه . توسعه و احداث باغات سیب ، انگور، زعفران، گل محمدی و گیاهان دارویی.
احداث کارخانه های تبدیل و فرآوری محصولات کشاورزی و دامی و صنایع تبدیلی .
تهیه ارقام جدید با توجه به تغییر اقلیم و گرم شدن منطقه .
تشکیل تعاونیهای تولید و تشکلات زنان روستایی.
مدیریت صحیح جهت مقابله با کم آبی از طریق احداث ذخیره آب و توسعه آبیاری تحت فشار .
توسعه باغ ها در اراضی شیب دار .
با توجه به سطح پایین دانش کشاورزی در بین بهره برداران امکان پیشرفت در این زمینه با توجه به ترویج علم روز وجود دارد .